

عوامل اجتماعی و خشونت خانوادگی در بین خانواده‌های شهر تبریز

دکتر کامران صداقت - جلال زرینیان

چکیده

هدف از انجام این تحقیق، بررسی و شناخت تأثیر عوامل جمعیت شناختی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در تبیین خشونت خانوادگی می‌باشد. به عبارت دیگر در این پژوهش سعی شده است به این پرسش اساسی پاسخ داده شود که چرا در برخی از خانواده‌ها رفتارهای خشونت آمیز دیده می‌شود.

براین اساس فرضیه‌هایی از سه دیدگاه نظری از حوزه روانشناسی اجتماعی یعنی رویکرد روانکاوی، رویکرد رفتارگرایی و رویکرد شناختی و هم چنین از مطالعات و تحقیقات پیشین، جهت تبیین خشونت خانوادگی استنتاج گردیده است. داده‌های مورد نیاز برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از طریق پرسشنامه و با نمونه‌گیری سهمیه‌ای متناسب با حجم (pps) از یک نمونه ۳۸۴ نفری از سطح شهر تبریز گردآوری شد. برای دسته‌بندی مؤلفه‌های مربوط به خشونت خانوادگی از تحلیل عاملی اکتشافی، برای محاسبه پایایی گویه‌ها از آلفای کرونباخ و نیز برای آزمون فرضیه‌ها از تکنیک‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تفاوت میانگین (T-test) و آزمون تحلیل واریانس یکطرفه استفاده گردید و در نهایت برای تبیین عوامل اجتماعی مؤثر بر خشونت خانوادگی از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد.

نتایج حاصله نشان می‌دهد که خشونت خانوادگی با متغیرهای نوع خانواده، نوع ازدواج، پایگاه اقتصادی - اجتماعی، وضعیت شغلی، سطح تحصیلات، سن و باورهای مذهبی رابطه معنی‌داری داشته است.

واژگان کلیدی: خشونت خانوادگی، عوامل اجتماعی، نوع خانواده.

